

Notat

Til: Landsmøtet
Fra: Landsstyret
Dato: 22. april 2024
Ref: 120107-1815

Medlemskontingent i LNVK – forslag til nytt beregningsgrunnlag og kontingent

1. Innledning og styrets innstilling til landsmøtet

LNVKs vedtekter har følgende bestemmelse om fastsettelse av kontingent:

«§ 5 Kontingent

1. Utgiftene til LNVK dekkes ved en årlig kontingent som hver medlemskommune betaler til organisasjonen innen utgangen av mars hvert år. Kontingentens størrelse indeksjusteres hvert år. Større endringer i kontingenten fastsettes av landsmøtet etter forslag fra styret.»

Etter landsmøtet 24. mai 2023 beregnes kontingenten ut fra to forhold:

«A. Kontingent basert på innbyggertall:

Minstesats: kr. 9000,- med differensiert kontingentsats beregnet etter antall innbyggere:

0-5.000 innbyggere: kr. 2,39 pr. innbygger

5.000-10.000 innbyggere: kr. 1,95 pr. innbygger

10.000-20.000 innbyggere: kr. 1,39 pr. innbygger

Over 20.000 innbyggere: kr. 0,83 pr. innbygger

Kontingentsummen avrundes oppover til nærmeste 100 kr.

Øvre tak på medlemskontingent på kr. 58 500,-.

I tillegg

B. Kontingent basert på installert vindkraft, målt i MW: Kr. 168,- pr. MW installert effekt.»

Kontingenten utgjorde i 2023 kr 1 178 672.

120107-1815/2024-04-22 Kontingent 2024

Videre ble følgende inntatt i referatet i forbindelse med behandling av sak 6 «Fastsetting av kontingent i LNVK»:

«Styret har igangsatt et arbeid for å se på hvordan kontingenten bør fastsettes for tiden fremover.

Vertskommunene har i 2023 for første gang fått inntekter fra vindkraftproduksjon i kommunen. Styret har bedt sekretariatet utarbeide et notat om alternative måter å fastsette medlemskontingenten på, for å gi organisasjonen større «økonomiske muskler» (utgifter til inntekts ervervelse). Notatet skal legges frem på neste styremøte. Styret vil komme tilbake til årsmøtet med et forslag til justeringer. [Understreket her.]»

Som varslet på forrige landsmøtet, vil LNVKs styre fremme et forslag om at beregningsgrunnlaget for fastsettelsen av kontingenten til LNVK endres ved at hver medlemskommune med vindkraftproduksjon betaler 1 % av mottatt produksjonsavgift i kontingent. Én prosent av beregnet produksjonsavgift utgjør per 1. januar 2024 0,023 øre/KWh. Dette vil innebære en samlet kontingent til LNVK på om lag 3,3 millioner. Endringen foreslås innført med kraft fra 1. juli 2024.

Styret innstiller på at landsstyret treffer følgende vedtak:

1. Vedtakene § 5 «Kontingent» punkt 1 endres til: «B. Kontingent basert på 1 prosent av beregnet produksjonsavgift».
2. Endringen trer i kraft fra 1. juli 2024.

Den nærmere begrunnelsen for landsstyrets forslag fremgår av redegjørelsen nedenfor.

2. Bakgrunn for saken

LNVKs regnskap for 2022 viste et negativt årsresultat på kr 397 592,-. Regnskapet for 2023 er i henhold til budsjett.

Aktivitetene i LNVK har økt betydelig de siste årene. Årsaken er først og fremst en helt annen politisk oppmerksomhet rundt landbasert vindkraft, og det er i dag bred politisk enighet om at landbasert vindkraft er en nødvendig forutsetning for at vi skal lykkes med det grønne skiftet og nå våre klimamål i tide. Det har også vokst frem en bred erkjennelse av at vertskommunene har en sentral rolle i enhver utbyggingssak. Energikommisjonen uttrykker det blant annet slik i NOU 2023:3 kap 10.4.6:

«Det er bred enighet om at tilslutning fra kommuner som blir berørt av større kraftprosjekter er en avgjørende forutsetning for gjennomføringen. I det offentlige ordskiftet og i offentlige utredninger er det gjennomgående at insentiver må til, at de som tar på seg en byrde også skal ta del i oppsiden og at den lokale forankringen må på plass.»

Med dette er vertskommuner for landbasert vindkraft gitt helt andre muligheter enn tidligere i LNVKs 25-årige historie til å få gjennomslag for et konsesjons- og skatteregime som ivaretar vertskommunenes interesser på samme måte som vertskommuner for større vannkraftanlegg.

Det har vært og er en stor utfordring at LNVK som interesseorganisasjon for vindkraftkommuner ikke har en økonomi som kan dekke de økte kostnadene som følger med det høyere aktivitetsnivået. I løpet

av 2023 har Stortinget både vedtatt endringer i konsesjonsregimet blant annet med gjeninnføring av plan- og bygningsloven, og vedtatt et skatteregime for landbasert vindkraft. Gjennom disse lovendringene har vertskommunene fått en juridisk vetorett og fått en produksjonsavgift på 2,3 øre/kWh ved utbygging. Disse lovendringene har ikke kommet av seg selv, men er kjempet frem ved stort engasjement fra flere miljøer. LNVK-miljøet har en ikke liten del av fortjenesten for det som er oppnådd.

Kostnadene ved det arbeidet som har vært utført, har langt overgått LNVKs økonomi, som årlig utgjør 1- 1,3 millioner kroner. LNVK ble fra 1. januar 2022 medlem av Naturressurskommunene, som er et nettverk av seks kommuneorganisasjoner med naturressursforvaltning og vertskommuners interesser som hovedansvarlig. Nettverkets arbeid bygger på den holdning at det politiske og rettslige rammeverket rundt en type naturressursutnyttelse har betydning for andre naturressursutnyttelser, som vannkraft, vindkraft, mineralutvinning osv. Med grunnlag i denne holdningen har Naturressurskommunene ansett det viktig å bidra økonomisk til at konsesjons- og skatteregimet for landbasert vindkraft ivaretar vindkraftkommunenes interesser. – Dette er hovedforklaringen til at LNVK har vært i stand til å øke aktivitetsnivået i tråd med de behov som har oppstått, uavhengig av begrensede økonomiske ressurser.

Sett fra LNVKs ståsted er det likevel ikke bærekraftig over tid å lene seg på den slags «spleiselag» som er nevnt, og heller ikke å gjøre seg avhengig av andre kommunenettverk.

Det kan reises spørsmål om «jobben er gjort» når det nå er vedtatt et konsesjons- og skatteregime for landbasert vindkraft. Slik er det ikke. All erfaring, for eksempel fra vannkraftsektoren, viser at nye rettsregler reiser nye spørsmål, med behov for avklaring både av politisk og av rettslig karakter. I tillegg kommer at det fra flere hold er hevdet at det nye skatteregimet ikke godt nok ivaretar vertskommunenes interesser og at det er viktig at LNVK arbeider for nødvendige forbedringer. Det er for eksempel uavklart hvordan den varslede vertskommuneandelen av en grunnrenteskatt vil se ut.

Når vindkraft er billigere å bygge ut enn vannkraft, naturinngrepene er minst like store og lønnsomheten er helt på høyde med vannkraft, er det vanskelig å forstå at vindkraftkommunene er gitt dårligere rammevilkår i det nye skatteregimet enn vannkraftkommunene. Denne kjensgjerning gir i seg selv et saklig og sterkt grunnlag for ytterligere pågang fra LNVK og vindkraftkommunene.

3. Forslag til økning av inntektsnivået og endret kontingentberegningsgrunnlag

LNVKs inntekter bygger i all hovedsak på en årlig kontingent fra medlemskommunene. Samlet kontingentinntekt fra medlemskommunene utgjorde i 2022 kr 1 010 672 og i 2023 kr 1 178 672. I 2024 vil kontingenten – dersom beregningsgrunnlaget ikke endres – utgjøre kr 1 219 649. Det er et åpenbart behov for å styrke økonomien betydelig slik at LNVK kan ivareta medlemskommunenes interesser fremover uten å være avhengig av andre.

Vertskommuner for større vindkraftanlegg har frem til i dag bare hatt eiendomsskatteinntekter (som alle andre kommuner med eiendomsskatt) og ingen lovbestemte inntektsordninger rettet mot vindkraft spesielt. Fra i år vil kommunene motta en produksjonsavgift på 2,3 øre/kWh. For LNVKs medlemskommuner vil det årlig utgjøre i størrelsesorden 331 millioner kroner.

Det er nærliggende å forankre ny kontingentsats i kommunenes inntekter fra produksjonsavgiften. Gjeldende kontingentberegningsgrunnlag bygger på antall innbyggere og en sats pr installert effekt, men har sin bakgrunn i at det ved etableringen ikke var noen «vindkraftinntekt» som kunne brukes som beregningsgrunnlag.

Vi foreslår at ny kontingentsats kalt «B» settes til *1 prosent* av beregnet produksjonsavgift, som vil utgjøre 0,023 øre/KWh. Det vil innebære at samlet kontingentinntekt for LNVK blir om lag 3,3 millioner kroner, og antas å svare til behovet for finansiering av virksomheten, i alle fall i nær fremtid. Kontingentsats kalt «A» foreslås uendret, utover den årlige endringen i samsvar med konsumprisindeksen.

Nytt kontingentberegningsgrunnlag og ny kontingentsats må vedtas av landsmøtet. Hovedregelen er at landsmøtets vedtak trer i kraft fra kommende år, det vil si 2025. Slik den økonomisk situasjon har vært de siste årene, og med det forventede aktivitetsnivået i 2024, er det grunn til å reise spørsmål for årsmøtet om ikrafttredelsestidspunkt. Landsmøtet har fullt herredømme over dette spørsmålet. Landsstyrets anbefaling er at landsmøtet treffer vedtak med virkning for 2024. Dette vil i praksis bli gjennomført ved at det i august 2024 sendes ut en faktura på det overskytende beløpet. Det vil si beregnet ny kontingent fra 1. juli 2024, minus det beløp medlemskommunen allerede har innbetalt i kontingent for samme periode.